

Šiame numeryje
skaitykite

2 psl.

Vietoje linų lauko —
klestintis ūkis

3 psl.

Mokslo ir žinių diena
vaikus pamalonino
prekybininkai

4-5 psl.

Jiems rugsėjis —
neeilinių gimtadienių
mėnuo

5 psl.

Tvarka, reiklumas ir
dėmesys žmogui —
žengia greta

6 psl.

Grožio miegas būtinas ir
karvėms

Veršiavimasis ramybėje
ir tyloje

7 psl.

Kviečia vaikų piešinių
konkursas!

8 psl.

„Žemaitijos pieno“
valdyba sveikina

Jaunatviškas ryžtas viską nugalai

Donatos ir Domo Masiliauskų šeima su ūkininkus aplankyti atvykusiu „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktoriumi Mindaugu Čėjausku.

SVEIKINAME

geriausius rugpjūčio mėnesio ūkininkus pagal
pieno kokybę ir produktyvumą:

Pirmoje grupėje

Violeta Kazlauskienė — Vatušių k., Rietavo sen., Rietavo sav.
(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Prekinio pieno kiekis iš vienos karvės vidutiniškai per rugpjūtį — 19 kg
Vidutinis prekinio pieno kiekis iš visų karvių per 2016 metus — 7188 kg

Antroje grupėje

Stasys Vydeika — Kugių k., Židikų sen., Mažeikių r.
(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Prekinio pieno kiekis iš vienos karvės vidutiniškai per rugpjūtį — 19 kg
Vidutinis prekinio pieno kiekis iš visų karvių per 2016 metus — 4411 kg

Trečioje grupėje

Henrikas Starasotnikovas — Bartlaukės k., Raudėnų sen., Šiaulių r.
(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Prekinio pieno kiekis iš vienos karvės vidutiniškai per rugpjūtį — 17 kg
Vidutinis prekinio pieno kiekis iš visų karvių per 2016 metus — 6233 kg

Ketvirtoje grupėje

Danutė Virkšienė — Geldėnų k., Barstyčių sen., Skuodo r.
(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Prekinio pieno kiekis iš vienos karvės vidutiniškai per rugpjūtį — 24 kg
Vidutinis prekinio pieno kiekis iš visų karvių per 2016 metus — 6500 kg

Penktoje grupėje

Vytautas Vaišvila — Kalniškių k., Šaukėnų sen., Kelmės r.
(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Prekinio pieno kiekis iš vienos karvės vidutiniškai per rugpjūtį — 28 kg
Vidutinis prekinio pieno kiekis iš visų karvių per 2016 metus — 6977 kg

Geriausio ekologiško pieno gamintojas

Karina Mikalauskiene — Kaušėnų k., Nausodžio sen., Plungės r.
Prekinio pieno kiekis iš vienos karvės vidutiniškai per rugpjūtį — 14 kg
Vidutinis prekinio pieno kiekis iš visų karvių per 2016 metus — 6611 kg

Plungės rajono Alsėdžių seniūnijoje, Aleksių kaime ūkininkaujantys Donata ir Domas Masiliauskai — vieni iš stambiausių ūkininkų šiame krašte.

Algirdas Dačkevičius

Čia ūkininkavo Domo tėtis — irgi Domas, o po kiemą apžergęs vaikišką dviratuką ir juo pasispirdamas paskui savo sesutę Augustę zujo jauniausioji Masiliaus-

ky atžala — jau trečiosios kartos atstovas — taip pat Domas. Gražiai ir prasmingai šis vardas keliauja iš kartos į kartą.

Ūkininkas užsiminė, jog jis gaušioje šeimoje buvo „pagrandukas“. Net penketą vyresnių už save sesučių turėjo, bet tėvo, matyt, už-

sispyrusio būta — žūtūt sūnaus sulaukė ir savo vardą jam davė.

Seserys Vilma, Birutė ir Verutė nuo žemės ūkio nenusisuko: jos irgi ūkininkauja. Stefa įsikūrė Kaune ir pamėgo lino tekstilę. Ji šiuo verslu neapsiriboja vien Lietuvoje — bendradarbiauja su danais, kur su savo gaminiais vyksta į parodas, ten taip pat prekiauja paklausia lietuviško lino produkcija.

(Nukelta į 2 psl.)

Apie pieno sektoriaus būklę Europoje ir Lietuvoje

Eil. Nr.	ES valstybė narė	PVM tarifai		Faktiniai supirkto pieno rodikliai (2017 m. sausis-birželis, vidurkis)		Vidutiniškai nupirkta pieno iš vienos karvės per metus (kg/metai)	Karvių skaičius tūkstančiais vienetų
		pieno produktams (%)	perkama žaliaviniam pienui (%)	Riebumas (proc.)	Baltymingumas (proc.)		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Estija	20	20	3,95	3,38	8310	86
2	Italija (*standartinis 10%, o 8,8% kompensuoja valstybė)	4	*1,2	3,78	3,43	5230	2060
3	Jungtinė Karalystė	0	0	3,64	3,27	7574	1920
4	Latvija	21	21	4,11	3,34	5286	154
5	Lietuva	21	21	4,21	3,31	4942	286
6	Lenkija	5 ir 8	5	4,06	3,30	5150	2161
7	Nyderlandai (Olandija)	6	6	4,40	3,55	7985	1794
8	Prancūzija	5,5	5,5	3,99	3,24	6816	3630
9	Vokietija	7	7	4,10	3,42	7580	4218

**pastaba: 2016 metų Eurostat duomenys.

Lietuvos baziniai pieno riebumo ir baltymingumo rodikliai nustatyti 1998 m. ir galioja iki šiol: riebumas 3,4 (proc.), baltymingumas 3,00 (proc.)

Vietoje linų lauko – klestintis ūkis

Niekas negalėtų pamanyti, kad čia, kur dabar stūkso išvaizdus Remigijos ir Dainiaus Stancikų gyvenamasis namas, o tolėliau – ūkiniai pastatai, kažkada siūravo mėlynažiedžių linų laukus.

Remigija prie melžimo roboto.

Algirdas Dačkevičius

Bet būtent tokį vaizdą išvystume, jeigu sugrįžtume į 1993-uosius metus, kai prasidėjo Stancikų gyvenimo naujoje vietoje ir ūkininkavimo istorija.

O pradžių pradžia buvo nuo akmenų krūvos, kurių šeimininkas parvežė būsimam namo pamatams. Sūnui pagalbon šoko tėvas, čia netoliese gyvenęs. Dainius ir šiandien jam dėkingas už didžiulę paramą.

Šeima dirbo kiek išgalėdama, o Dainius pats statinius susiprojektavo.

Dainius patenkintas automatizuoto pašarų pristūmėjo, leidžiančio gyvuliams patogiai pasiekti pašarus, darbu.

Žmonai Remigijai, atrodo, ūkininkavimas negalėjo būti pirmas planas, nes ji kultūros darbuotoja, bet tai jai netrukė gerai sukurti ūkyje. Nesvarbu, kad gretimais Tauragės miesto gyvenimo, bet karvutę mokėjo melžti nuo jaunų dienų.

Taip Žygaičių seniūnijoje, Trumpininkų kaime, kantriai ir atkakliai kūrėsi sutuoktiniai. Sumaniai dalyvavo europinėse paramos programose. „Žemės ūkių valdymų modernizavimo programos gal net penkiuose etapuose dalyvavome“, – sakė Dainius.

Taigi tame buvusiame linų lauke išdygo moderni ferma, kurioje darbuojasi ne bet kas, o melžimo robotas, įsigytas pernai birželio 15-ąją. „Karvutės prie kompiuterizuoto įrenginio priprato per mėnesį, o robotas šimtu procentų pateisino mūsų lūkesčius. Be to, jis darbuojasi nepailsdamas ir algos pakelti neprاش“, – girdamas naująjį įrenginį, šmaikštavo šeimininkas.

Kadangi melžimas sudaro 40-50 proc. bendrųjų darbo sąnaudų tvarte, robotas kuo puikiau ir efektyviai susitvarko su melžimo procesu.

(Nukelta į 3 psl.)

Jaunatviškas ryžtas viską nugalė

(Atkelta iš 1 psl.)

Šioje šalyje įsikūrusi jos sesuo Dalia.

Domas labai brangina savo tėviškę, kuri jam kelia daug sentimentų. O tėvo autoritetas – jam labai svarbus. Tai buvo ryžtingas ir sumanus žmogus, vienas pirmųjų Plungės rajone pradėjęs savarankiškai ūkininkauti. Matyt, ir sūnui persidavė jo žemdirbiška dvasia. Nedvejodamas pasirinko agronomo specialybę tuometėje Žemės ūkio akademijoje. Jo išrinktoji Donata irgi ten mokslus baigė, tik studijavo buhalteriją ir

finansus. Abu vien bakaluro diplomais nepasitenkino – mokslus tęsė magistrantūroje.

Domas savarankiškai pradėjo ūkininkauti prieš dešimtmetį. Pirmiausia dalyvavo Jaunojo ūkininko programoje. Gyvulių vis daugėjo, o jie glaudėsi senuose pastatuose. Būtinai reikėjo naujos fermos, bet statybos reikalavo daugybės lėšų. Ūkininkai dalyvavo Žemės ūkio valdymų modernizavimo programoje, kuri leido įsigyti įrangos moderniai fermai, taip pat kitos žemės ūkio technikos.

„Darbas – geriausia praktika, o teorija ir lieka teorija“, – sakė Do-

mas ir pridūrė, kad ūkininkaudamas mokosi kiekvieną dieną.

Technikos ūkis palengva gausėja: turi visą šienavimo techniką, dar ir senutėlis kombainas „Niva“ tebetarnauja, nes daug nukultų grūdinių kultūrų praverčia pašarams. Atvykęs mobilus malūnas grūdus sumala. Kukurūzus ir šienainį silosuoja kaupuose. „Tai pats pigiausias ir geriausias būdas, ypač dėl šienainio, nes jį rulonuojant nemažai lėšų išleidžiama plėvelei“, – samprotavo Domas.

Pašarų prisiruošiama pakankamai. „Gerais metais net keturis žolės derlius nuimu, šiemet iš kai kurių plotų irgi tiek pat pavyko nupjauti“, – sakė Domas.

Karvės, įkurdintos erdvoje 230 vietų naujojoje fermoje, jaučiasi kuo puikiau, o jų pieno kokybė gera. Piendavių banda kontroliuojama, todėl ūkininkai drąsiai dalyvauja kasdienėje pieno mėginių atrinkimo tvarkoje ir už kokybišką pieną iš „Žemaitijos pieno“ bendrovės gauna piniginių priedų.

Sutuoktiniai dirba neskaiciuodami valandų, dar turi ir samdomų žmonių. Darbą fermoje palengvino šį pavasarį įsigytas pašarų dalytuvas. Tik šeimininkas viso pokalbio metu vis užsimindavo apie

Apie puikų ūkininkavimą liudija pelnyti įvertinimai.

naujo traktoriaus būtinybę ūki darbuose. „Nesvarbu, kokios firmos būtų, bet reikėtų apie 200 arklio jėgų galingumo“, – samprotavo Domas ir sakė jau pradedantis bandyti į ūkį atvežamus naujus traktorius.

Ir vėl trobelė turės palaukti dėl rekonstrukcijos. „Niekas nepadarė, kartais reikia paisyti ne „raškažius“, o mąstyti apie tai, kas ūkiui neša pelną“, – vyrii pritarė žmona Donata. Mama patenkinta, kad ir vaikučiai myli gyvulėlius. Ypač prie jų linkusi dukra Augustė. Ji apsikabinusi glosto veršelius, be to, nors ir darželinukė,

žino visą mechanizuoto melžimo eiliškumo tvarką.

Darbštumas ir pasiekti geri rezultatai nelieka nepastebėti. Pernai ūkis dalyvavo konkurse „Metų ūkis“ ir laimėjo trečiąją vietą. Be to, ūkininkai buvo pakviesti į geriausių ūkininkų, bendradarbiaujančių su „Žemaitijos pienu“, šventę Klaipėdoje, kur apdovanoti.

Puikiu jaunų žemaičių iš Aleksių kaimo ūkininkavimu, jų požiūriu į pienininkystės plėtrą pasidžiaugė Donatą ir Domą neseniai atvykęs aplankyti „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktorius Mindaugas Čėjauskas.

Vaikams yra kur iki valiai pasiausti.

„Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktorius Mindaugas Čėjauskas ir ūkio šeimininkas Domas Masiliauskas aptarė naujosios fermos privalumus.

Erdvoje 230 vietų naujojoje fermoje, piendavės jaučiasi kuo puikiau, o jų pieno kokybė gera.

Vietoje linų lauko – klestintis ūkis

(Atkelta iš 2 psl.)

Jam prižiūrėti užtenka akylos fermos darbuotojos Dalios akies.

Karvės, vaikščiodamos laisvai po fermą, pačios įžengia į roboto patalpą, kur automatiškai įvertinama, ar laikas jas melžti ir kiek koncentruotų pašarų gyvuliui pateikti.

Pasak šeimininko, laisvas karvių judėjimas turi daug privalumų: pagerėja gyvulių kraujotaka ir pagerėja medžiagų apykaita. Be to, padidėja piendavių produktyvumas, lengviau pastebėti rują, atvedami gyvybingesni veršeliai, geresni reprodukcijos rezultatai.

Ūkyje taikoma ir daugiau naujų: įsigytas automatizuotas pašarų

pristūmėjas, leidžiantis gyvuliams patogiai pasiekti pašarus. Dalyvaujant Žemės ūkio valdų modernizavimo programoje, įsigyta ir daugiau nepamainomos pienininkystei įrangos bei technikos. Ūkyje atsirado pašarų dalytuvas, rinktuvė priekaba, traktorius „John Deere“ ir kitokios technikos. Su veršelių priežiūra irgi nėra bėdos – jie girdomi automatizuotai.

Ūkyje pašarų priruošiama pakankamai. Grūdai traiskomi ir pilami į specialią „rankovę“. Pasak šeimininko, nors šis pašarų ruošimo būdas ir brangokas, bet pasiteisinęs. Į tranšėjas slegiama ir kukurūzų siloso.

Pažangus ūkininkavimas atneša

puikių rezultatų. Kasdienėje pieno mėginių atrinkimo tvarkoje dalyvaujantys ūkininkai už kokybišką pieną iš „Žemaitijos pieno“ bendrovės gauna piniginių priedų. Be to, jie kviečiami į geriausių ūkininkų, bendradarbiaujančių su žemaičių pieno perdirbimo įmone, šventės Klaipėdoje, kur apdovanojami. Puikūs jų pasiekimai ir dalyvaujant konkurse „Metų ūkis“. Šiame konkurse jie 2012 metais laimėjo antrąją vietą, 2014-aisiais – pirmąją, o pernai – vėl, kaip ir prieš ketverius metus – antrąją vietą.

Prie ūkio darbų labiausiai padeda sūnus Marius, Aleksandro Stulginskio universitete baigęs agronomiją. Pasak tėvo, jis ruošiasi atlikti ir pilietinę pareigą eidamas savanoriu tarnauti Lietuvos kariuomenėje. O dukra Gineta įsikūrusi Kaune.

Kur dabar stūkso išvaizdus Remigijos ir Dainiaus Stancikų gyvenamasis namas, kažkada siūravo linų laukas.

Ūkininkus aplankiusi „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkė Karolina Kulvietienė, pasidžiaugė jų puoselėjimu pienininkystės ūkiu ir jame diegiama pažanga, kuri leidžia tiekti perdirbėjams aukštos kokybės pieną.

Laisvalaikiu Dainius mėgsta pamedžioti. Pasak jo, gera ir šiek tiek atsikvėpti, ir laimikiu pasidžiaugti. Be to, kaip ir savo valdose medžioja, nes dalis ūkininkų žemės įeina į būrelio medžioklės plotus.

Pieno bloke – visuomet tvarkinga ir švaru.

Nauji ūkiniai pastatai ir technika leidžia ūkininkams dirbantis efektyviai.

Mokslo ir žinių dieną vaikus pamalonino prekybininkai

UAB „Čia Market“ tinklo parduotuvių, įsikūrusių Telšiuose, Žemaitės bei Dariaus ir Girėno gatvėse, prekybininkai kasmet lieka ištikimi tradicijai – Rugsėjo pirmosios proga moksleiviams surengia nuotaikingas šventes.

Ir šiemet po oficialiosios Mokslo ir žinių šventės mokyklose vaikai skubėjo prie „Čia“ parduotuvių. Skubėjo, nes čia visuomet laukiami. Vaikai piešė ant grindinio, deklamavo eilėraštukus, žaidė žaidimus. Ypač nuotaikingai prie Žemaitės gatvėje įsikūrusios „Čia“ parduotuvės vyko varžytuvės „Pasiplėšom“, kur reikėjo į kuo daugiau dalių suplėšyti PIK-NIK sūrio dešrelę. Išmonės taip pat netrūko prie Dariaus ir Girėno gatvėje įsikūrusios parduotuvės. Čia skambėjo sukurti eilėraštukai MAGIJAI, garsėjančiai visiems pa-

mėgtais glaištytais varškės sūreliais. Nugalėtojas apdovanotas didžiuoju firminiu MAGIJOS rankšluosčiu.

Kad šventės būtų nuotaikingos, daug sumanumo parodė šių parduotuvių vedėjos Loreta Žulkienė ir Reda Rupšienė su savo kolektivytais.

Šventės proga nepagailėta prizų ir gardžių dovanų. Vaikai pamaloninti firminiais MAGIJOS puodeliais, rašikliais su „Baltosios varnelės“ ledų prekiniu ženklu, Baltijos mineralinių vandenių kompanijos TICHĖS kepuraitėmis. Be to, buvo galima pasigardžiuoti ne tik šios kompanijos gaminamais gaviaisiais gėrimais, bet ir „Klaipėdos pieno“ ledais.

Gražią šventę primins įteiktos užrašų knygelės, „Žemaitijos pieno“

išleista ir vaikams dovanota pasaka apie galiūną Džiugą, kurio vardu pavadintas Žemaitijos sūrininkų gaminamas legendinis kietasis sūris DŽIUGAS.

Parduotuvių vedėjos įsitikinusios, jog svetingas vaikų sutikimas, prasidėjus naujiems mokslo metams, tarsi nutiesia jiems tolimesnius kelius į minėtose „Čia“ parduotuvėse įsikūrusius jaukius namelius, kur galima nusipirkti ne tik ledų, kokteilių, bet ir karštų užkandžių. Prekybininkai vardan vaikų sveikatos visuomet jiems pasiūlo tik visaverčius, gardžius ir sveikus produktus.

Jie švenčia neeilinį gimtadienį!

Rugsėji neeilinių gimtadienių sukaktis ir jubiliejus šventė trys ūkininkai, pieną tiekiantys „Žemaitijos pienui“.

40 metų gimtadienį šventė **Arūnas Arlauskas** iš Rietavo savivaldybės Rietavo seniūnijos Liolių kaimo.

60 metų sukako **Edmundui Bendikui** iš Pagėgių seniūnijos Bardėnų kaimo ir **Algirdui Garbeniui** iš Kelmės rajono Kražių seniūnijos Karklėnų miestelio.

Jų pasveikinti atvyko Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Banienė, „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkai Jolanta Lekienė, Karolina Kulvietienė ir Valdas Adomaskas.

Technika traukia kaip magnetas

Edmundas Bendikas iš Pagėgių savivaldybės Bardėnų kaimo technikai pomėgį turi nuo mažumės.

Ir vaikystėje jis skubėdavo pas savo dėdę, kuris vairavo traktorių. Traukė jį galinga technika, be to, įdėmiai stebėdavo, kai dėdė remontuoja tą plieninį galiūną.

Vaikystės pamokos giliai įsėdo Edmundui, ir jos labai praverčia savarankiškai ūkininkaujant. O pomėgis žemės ūkiui, matyt, genuose buvo užkoduotas, nes ir Edmundo tėtis buvo pagal profesiją agronomas, dirbęs net ūkio vadovu.

Edmundas su savo žmona Zita Bardėnų kaime, tėvų name, įsikūrė prieš 48 metus. Šeimoje susilaukė dviejų dukrų — Rasos ir As-

tos. Rasa buvo išvykusi Vokietijon, bet šiuo metu yra pas tėvus ir padeda jiems pienininkystės ūkyje, o Asta studijuoja buhalteriją.

Ūkininkai pasistatė naują modernią fermą. „Ūkininkaujame tradiciškai — karvutėms negailime šiaudų kraikui, užtat dėl jų nagų neturime problemų“, — sakė Edmundas. Piendavėms šerti prisiruošiamą savų pašarų. Ūkininkai pastebėjo, kad geriau grūdus traiskyti, o ne malti. Pašarams sėja kukurūzų, liucernos, dobilų. Gaudamos visavertį pašarą, karvės duoda kokybišką pieną. Tuoj patenkinta „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkė Karolina Kulvietienė.

Auksarankis meistras naujam gy-

venimui prikėlė dar tarybinių laikų kombainą „Niva“. Su juo visus savo laukus įveikia. Grūdų užtenka pašarams, dar jų ir parduoda. Tačiau ne visais metais pasiseka sėkmingai derlių sudoroti. „Pernai lietingi orai labai sukliudė gauti gerą derlių, tai apie 20 tonų turėjau pusvelčiui parduoti“, — sakė šeimininkas.

Šiomet jau rezultatai geresni. Šeima yra pasirinkusi mišraus ūkio modelį, kad būtų galima sėkmingai ūkininkauti: be grūdinių kultūrų, pieno ūkio, jie verčiasi ir mėšine galvijininkyste. Šeimininkai pasakojo, kad Nemuno užliejamose pievose nelengva ūkininkauti. Negana, kad Lietuvos upių tėvas atplukdo ir palieka daug sąnašų, buvo metų, kad net 17 ha rugių pasėlių po savo vandeniui pasiglemžė. Ne tik pavasarį, kartą ir birželio mėnesį potvynis žmonėms išbandymą atsiuntė.

Vasarą karvutės ganomos tolokai — reikia sukarti kasdien pas jas po 3-4 kilometrus, o žiemą, šeimininko paskaičiavimu, tvarte sugaištama 8 valandas.

Šeimininkai pastebėjo, kad jie nuo senų laikų — ištikimi „Žemaitijos pieno“ partneriai. O vadybininkė Karolina Kulvietienė, atvykusi Edmundo pasveikinti su jo 60-uju gimtadieniu, pasidžiaugė, kad šiame krašte netrūksta ūkininkų, pieną tiekiančių žemaičių pieno perdirbimo įmonių.

Šeimoje mylimi ne tik galvijai, laikoma gražuolių vištų, pentarda, o svečius pasitinka net trejetas šunų — Baksas, Bartas ir Dita. Net garbaus amžiaus Edmundo mama Trautė, gyvenanti sūnaus šeimoje, turi savo numylėtinį šunelį — Pipą.

Edmundas Bendikas su žmona Zita.

Duonos skonį pažino nuo mažumės

Arūnui Arlauskui taip gyvenimas susiklostė, kad duoną sau pelnytis pradėjo būdamas paauglys — 13 metų.

Tačiau atkaklus žemaitis gyvenimo vėjams lengvai nepasidavė. Baigęs 9 klases, įstojo į Plungės žemės ūkio mokyklą, kur tuomet buvo rengiama ūkininko profesija. Vėliau sutiko savo išrinktąją Editą. Abu darbavosi pas ūkininkus, o Arūnas — ir miške. Tačiau visą laiką sutuoktiniai svajojo apie nuosavą ūkelį. „Kur gali būti geriau, jei ne vienkiemyje“, — sakė jie. Pasitaikius progai, nusipirko

Rietavo krašte, Liolių kaime, seną sodybą, kurioje palengva ūkininkauja.

Kadangi dalyvavo tik Pusiau natūrinio ūkio programoje ir paramos sulaukė nelabai daug, reikėjo verstis savo lėšomis. Darbštus šeimininkas ir šiuo metu neatsisako darbo miške, sugeba puikiai virinti metalą. Taip vienas kitas euras ateina ūkiui stiprinti, o ir gyvenamasis namas laukia rekonstrukcijos. „Iš duobės kaip ir išlipome, tačiau matome prieš akis dar nemažą kalną“, — sakė Arūnas, jau 12 metų gyvenantis su šeima Lio-

lių kaime.

Šeima augina dvejetą dukrų: vyresnioji Dovilė keliauja į Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijos šeštą klasę, o jaunėlė Karolina — į ketvirtą. Darbščios mergaitės niekuomet neatsisako tėvams padėti, be to, ir mokykliniame gyvenime yra aktyvios: abi lanko šokių ir dramos būrelius. Jos nuoširdžiai pasakojo, kaip smagu buvo vaidinti spektakliuose „Obuoliukų pasaka“ ir „Atrakinim lobių skrynį“. Vyresnėlė Dovilė pamėgusi ir skautavimą.

(Nukelta į 5 psl.)

Sėkmės pagrindas — atkaklus darbas

Algirdas Garbenis iš Kelmės rajono Kražių seniūnijos Karklėnų miestelio yra giliai įsitikinęs, kad savo sėkmės istorijos be atkaklaus darbo gyvenime būtų neįmanoma papasakoti.

Laima ir Algirdas Garbeniai.

Algirdas visokio amato yra išbandęs. Įgijęs agronomo specialybę, buvo išvykęs į Švediją laimės ieškoti. Ten daugiausiai techniką remontavo. „Švedijoje pamaciau šios šalies gyvenimo būdą ir įgijau didžiulės patirties“, — pasakojo Algirdas. Pasak pašnekovo, ten tokie geri ryšiai palikę, kad ir dabar švedas mielai priimtų žemaitį pas jį pasidarbauti.

Savo laiku Algirdas buvo tapęs net privačios pieninės vienu iš ketveriukės bendrasavininkiu, atsakingu už gamybą. „Tuomet gaminome grietinę, sviestą, o iš lieso pieno — kazeiną. Prekes veždavome į Klaipėdą. Sviestas buvo ypač paklausus tarp jūreivių“, — prisiminė dar vieną savo gyvenimiškosios veiklos tarpsnį pašnekovas. Vis tik vėliau dėl tam tikrų priežasčių iš pieninės išėjo. Matyt, parūpo tapti savarankiškesniam ir būti pačiam atsakingam už savo nuveiktus darbus.

Gyvenimas ir darbas Lietuvoje, nors ir sunkesnis negu užsienyje, bet mielesnis. Čia su žmona Laima Algirdas augina dvejetą savo atžalų. Sūnus Modestas — jau šešiolikametis ir didžiulis pagalbinkas, ypač vasarą, prie šienapjūtės bei kitų darbų. Jau nuo mažens jis linko prie technikos ir niekada nebuvo baltarankis. Septintokė dukra Ugnė — irgi darbštuolė. Ji visuomet mielai padeda mamytei karvutes melžti.

Mama šypsodamasi prisiminė vaikų pirmąsias melžimo pamokas. Ūkyje buvo labai rami karvutė, tai Mindaugas pritūpdavo iš vieno jos šono, o Ugnė — iš kito ir, draugiškai pasidalinę po du tešmens spenius, melždavo piendavę. Karvė pasižiūrėdavo į tokias keistenybės ir be jokio spyrėjimosi atiduodavo pienelį.

Tėvai mano, kad vaikai į darbus kimba ir dėl finansinės paskatos. Jie taupo savo uždirbtus pinigėlius, svajodami įsigyti sau mielus pirkinius. Tokios darbinės pamokos jiems labai pravers gyvenime.

Garbenių ūkis dalyvavo kai kuriose europinėse paramos programose. Tai padėjo stotis ant kojų, nors savo finansinio įnašo irgi nemažai reikėjo įdėti. Besikurda-

mi ūkininkai už pajus iš žmonių nusipirko senutėlę kolūkinį laikų fermą. Ją rekonstravo, naujai uždengė stogą.

Dabar atgimusiame fermeje piendavės jaučiasi kuo puikiais: jos laisvai vaikšto ant gilaus kraiko. Pieno kokybė gera. Pernai jo ribumas vidutiniškai siekė per 4 proc., baltymingumas — apie 3,2-3,4 proc. Tokiais rezultatais pasidžiaugė atvykęs Algirdas su 60-uju gimtadieniu pasveikinti „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkas Valdas Adomaskas.

Savo ruožtu Garbeniai pagyrė „Žemaitijos pieno“ bendrovę už dalykišką bendradarbiavimą. Jie tik sveikina įmonės poziciją reikalaujanti superkamo pieno kokybės. Ūkininkai pastebėjo, jog turi karčios patirties, kai pieną tiekdamo kai kuriems kitiems pieno supirkėjams, kurie į tai per daug nekreipė dėmesio. „Reikia turėti sąžinės ir parduoti tik kokybišką pieną, kad paskui patys galėtume valgyti iš jo pagamintą kokybišką ir sveiką produkciją. Mes visuomet drąsiai geriname savo karvūčių pienu, kuriu ir svečių būtinai negėda pavaišinti“, — sakė ūkininkai.

Šeimininkas užsiminė, jog jis gimė Varniuose, o su tėvais vaikystę ir jaunystę praleido gretimame Vašilėnų kaime, kur ir dabar tebegyvena jo mama ir brolis. Šeima buvo nemaža: dar vienas brolis įsikūręs Telšiuose, kitas — išvykęs į Švediją, o sesuo gyvena Šiauliuose.

Algirdo mama Janina — žinoma mūsų šalyje bitininkė. Ji ne tik artimuosius išmokė bitininkavimo meno, bet ir mielai su kaimynais dalinasi bičių šeimomis. Janina Arlauskytė-Garbenienė iš savo motinos perėmė ir visą gyvenimą puoselėja bičiulystės papročius. J. Garbenienės bičiuliai — bitininkai iš Kražių ir Karklėnų — turi viltį, kad paprotys nors bent kiek bus išsaugotas. Ryškiausias ir iki šiol tyrinėtojų nenagrinėtas Janinos bitininkavimo bruožas — vardiniai šeimoms narių bičių spiečiai ir aviliai. Juk labai gera vaikams ir anūkam žinoti, kad Vašilėnuose dūzgia jiems skirty bičių aviliai.

J. Garbenienė — uoli kraštotyrininkė. Ji net dvejetą knygų išleido apie gimtąjį kraštą. Už tokią įvairiapusę veiklą Janiną Garbenienę apdovanojo mūsų šalies Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Edita ir Arūnas Arlauskai su dukromis.

Duonos skonį pažino nuo mažumės

(Atkelta iš 4 psl.)

Ji prisiminė, kaip įdomu buvo šią vasarą stovyklauti skautų stovykloje. Mergaitė ir piešti gražiai moka.

Mama Edita daugiausiai rūpesčio turi su karvutėmis, tačiau jai patinka ir mezgimas. Arūnas apie laisvą laiką galėtų tik pasvajoti, bet kartais dar suspėja į rankas pačiuoti įdomesnę knygą. Besimokydamas Plungėje, buvo pamėgęs orientacinį sportą ir Lietuvoje

trejetą prizinių vietų laimėjo, buvo išvykęs net į Ukrainos Užgoro miesto rungtyniauti.

Lietuvoje savo gyvenimą kurtis nusprendė Edita ir Arūnas į užsienį nesižvalgo, nors iš jų šeimų ne vienas artimasis Danijoje ar Airijoje pluša. Ūkininkų akyse spindi ryžtas, nors ir kaip nelengvai tektų pasitikti visus jiems siunčiamus iššūkius.

Arūnas džiaugiasi nuoširdžiais ir supratingais kaimynais. Ypač

daug pagelbėjo Vytautas Jonušas, paškolinę pinigų šaldytuvui įsigyti. Šeimininkas geru žodžiu paminėjo ir Augustiną Jurkų. Šie ūkininkai pieną tiekia irgi „Žemaitijos pieno“ bendrovei.

Sodyboje greta senutėlės kriaušės ir alyvinių obuolių našatū nupurčiusios obels stiebiai jaunos obelaitės, jau pradedančios nokinti savo derlių. Labai simboliška — tarsi į ateitį stiebiai visi geri šios jaunos ir darbščios šeimos darbai.

Tvarka, reiklumas ir dėmesys žmogui — žengia greta

Dar ir šiandien žemaičiai iš Kelmės rajono Žalpių miestelio prisimena savo kraštiečių Zigmą Ričką, šiuo metu ūkininkaujantį Kėdainių rajone, Pelutavoje, ir jį mini geru žodžiu.

Algirdas Dačkevičius

O atsiminti yra už ką. Mat tuometėmis kolūkių gyvavimo laikais Zigmą Ričką darbavosi vyr. agronomu. Reiklus ir sumanus buvo, bet ir žmonių neskriaudė — kuo puikiau perprasdamas juos, „nematydavo“ to, ko tuometė biurokratinė kolūkinė tvarka reikalavo, o padėdavo žmonėms kuo geriau ūkiškai verstis.

„Išdirbau ten aštuonerius metus, o po to perviliojo mane į Kėdainių rajono Salomėjos Neries kolūkį to krašto žemės ūkį kelti“, — šypsodamasis pasakojo Zigmą. Čia irgi sekėsi kuo puikiau, bet, keičiantis laikams, griuvo ūkiai. Tada Z. Ričkus su geriausiais darbuotojais įsteigė žemės ūkio bendrovę, kuri gyvavo septynerius metus. Nepriklausomybės pradžioje nutarė ir mokslo neužleisti, mat jo jau netenkino 1971 metais Tytuvėnų tarybiname ūkyje — technikumė įgytas agronomo diplomas. 1991 metais, mokydamasis neakivaizdžiai, Z. Ričkus tuometėje Žemės ūkio akademijoje įgijo mokslinio agronomo kvalifikaciją.

Nors ir buvo neblogai įveikti ūkininkavimo keliai bendrovėje, bet traukė nuosavas ūkininkavimas. Ričką šeima pirmiausia ėmė plėsti savo valdas. Tuo metu supirkinėtojai už hektarą žemės teduodavo apie 300-500 litų, o Z. Ričkus, būdamas iš prigimties sąžiningas, atseikėdavo po 1000 litų, mat nenorėjo, kad vėliau jam sodiečiai priekaištautų.

Sąžiningumas, tvarka, reiklumas visuomet buvo šalia dėmesio žmogui. Šiuo metu Kėdainių rajone, Pelutavoje, ūkininkaujantys Ričkaitai yra sukūrę 12 darbo vietų. Žmonės čia patenkinti, nes jų darbo diena prasideda nuo kavos puodelio pagalbinėse fermos patal-

pose įrengtoje virtuvėlėje. Jiems ir purvynų braidyti nereikia, nes prie ūkinių pastatų visi takai asfaltuoti ar betonuoti.

Dar neteko girdėti, kad ūkininkai savo samdomiems žmonėms organizuotų nemokamai ekskursijas, o Ričkaitai į tokias ekskursijas su darbuotojais, jų šeimų nariais vyksta jau 25-erius metus. Susidaro geras būrys — apie 30 žmonių. Jiems apmokama ir už nakvynę viešbučiuose, maitinimą.

Gera tvarka leidžia ir kiekvieną mėnesį be jokių kliuvinių žmonėms išmokėti algas. O prie darbo jie nėra dusinami. Pavyzdžiui, mechanizatorius per mėnesį daugiausia dirba po 20-21 darbo dieną. Tik rugpjūtį ir rugsėjį dirbama po 27 dienas. Be išėginių žmonių nepaliekami. Bet dirbant, valandų neskaičiuojama, nes svarbiausia — galutinis rezultatas. Ir šeimininkas pats pavyzdį rodo, savo darbo dieną pradėdamas 5 ar 5,30 valandą. Ir svaigalus labai originaliu būdu iš savo ūkio išgyvendino. „Buvo sutarta — rasiu girtą, pasigailėjimo nelaukite — bus nukirsta pusė atlygio“, — apie griežtą tvarką pasakojo Zigmą. Buvo pykčių, plūdimosi, bet šeimininkui — nė motais. Darbų pabaigtuvėse surengdavo šventę ir pasakėdavo žmonėms:

Galingas ir modernus technikos ūkis leidžia puikiai rikiuoti darbus.

„Baliavojam iš Petro, Jono ir mano pinigų“. Per trejetą — penketą metų išnyko noras prie tokių balių prisidėti savo pinigais. Dabar vienam šeimininkui be „pagalbininkų“ tenka saviškiams šventinius pobūvius kelti.

Žinoma, kelias į ūkio stiprinimą ir pažangą buvo nelengvas. Mat ir kolūkinės fermos, kurias įsigijo už pajus, buvo labai senos. Seniausia — dar 1960 metais statyta. Ją atnaujino panašiai prieš 10 metų, kad atitiktų naujausius reikalavimus. Po rekonstrukcijos atnaujintos mėšlidės, įrengti mėšlo šalinimo transporteriai, atnaujinta pieno linija, šaldytuvai, pašarų saugykla. Jau minėjome apie pagalbinę patalpą su virtuvėle, be to, ten įrengtas dušas. Aptvertą fer-

Stasė ir Zigmą Ričkaitai su anūkais.

Skoningai tvarkoma aplinka.

jančių su žemaičių pieno perdirbimo įmone, šventes, kur apdovanojami. Šeimininkas užsiminė, kad 2002 metais dalyvavo konkurse „Metų ūkis“, kur pelnė pirmąją vietą.

Jis dar 2005-2006 metais atnaujino ūkio techniką, pirkdamas „John Deere“ traktorius. Tada buvo vienas iš pirmųjų Lietuvoje. Labai rizikavo, viską ėmė lizingu, skrupulingai skaičiavo, bet išėjo į naudą. Geras startas ūkininkams leidžia nesinaudoti Europos Sąjungos parama jau septynerius metus, o techniką keičia iš savo lėšų.

„Ūkininkaujant reikia ne tik žinių, bet ir išminties — paprasčiausiai proto“, — ne kartą besišnekučiuojant nuskambėjo tokia Z. Ričkaus mintis. Matyt, gyvenime patikrinta, nes ūkininkas žemės ūkio sektoriuje sukasi 48-erius metus. O su žmona Stase, turinčia buhalterės profesiją, kuri pritaria pamatuo tiems vyro sprendimams, jau 42 meteliai nugyventi.

„Nežinau, kam ir bepaliks ūkis, nes užauginome dvejetą dukrų, kurios į tą pusę nesižvalgo“, — sako Zigmą. Viena iš jų Lina pasirinko

pedagogės profesiją. Jos vyras Vidas ūkininkauja, bet verčiasi grūdinininkyste. Uošvis juokauja, kad žentas mielai perimtu ūkį, bet be karvučių. Kita duklė Gintautė įsikūrusi Vilniuje ir dirbuojasi Registru centre, o jos sutuoktinis — visai toli nuo žemės ūkio: susijęs su įvairiausių renginių muzikinės dalies organizavimu. Šiokia tokia paguoda yra Linos ir Vido sūnus Mantrimas, šiuo metu Vilniaus universitete studijuojantis vadyba — gal jis apsispręs ūkininkauti. Nerimauti Zigmą turi pagrindo, nes jam iki 70-mečio liko pustučių metų. Gerai, kad šiuo metu sveikata leidžia sėriai dirbti, bet ūkininkas visą gyvenimą įpratęs planuoti ir žvelgti į priekį.

Jam visą laiką buvo įdomios naujovės. Daug jų išgirsta įvairiausiųose seminaruose, o vėliau ir įgyvendina. Dėl to negaili lėšų geriems ir patikimiems pirkiniais, aukščiausio lygio trašoms. Jį domina dirvožemio tyrimai, kur ir kokiuose plotuose reikia vienokių ar kitokių trašų įvairioms žemės ūkio kultūroms. Tyrimams išleidžiama daug lėšų, bet ir sutalpoma, juk po to išlaidos laukams tręšti gerokai sumažėja.

Samprotaudamas apie europinę paramą ir žemės ūkio ateitį, Z. Ričkus labiausiai apgailėstavo, kad mūsų šalyje nėra tvirtos žemės ūkio politikos. Žinoma, europinė parama ypač padėjo ant kojų atsistoti stambiausiems ūkininkams. Svarbiausia buvo — jos nepravalgyti, o suktilis taip, kad gautum kuo didesnę grąžą. Bet labiausiai trukdė įvairiausi biurokratiniai barjerai. Svarbiausia, pasak Z. Ričkaus, kad valdžia nemaišytų žemės ūkiui, nes šis sektorius labai jautrus sprendimams ir pokyčiams. Negana to, iš anksto nežinai, kokie metai su įvairiausiais gamtais kaprizais tavęs laukia.

Karvės melžiamos modernioje fermoje.

Grožio miegas būtinas ir karvėms

Visi puikiai suprantame kokybiško miego svarbą, tačiau tik nedaugelis susimąsto, kad tinkamas poilsis būtinas ne tik mums, bet ir karvėms. Tiesa, pastarosioms užmigti neretai yra ne taip paprasta, kaip atrodo. Tai patvirtina Švedijos universiteto mokslininkų atliktas tyrimas, kuris įrodo, jog į miego poziciją susirangiusios karvės dažnai ne snaudžia, o tik bando užmigti. Suvokus galvijų poilsio svarbą, ūkininkai turėtų pasistengti, kad gyvulių miegas būtų kuo kokybiškesnis, tačiau nebūtinai ilgesnis. Tinkamas poilsis turi įtakos ne tik karvės savijautai, bet ir sveikatai, produktyvumui.

Miego fazės

Kalbant apie gyvulio miego kokybę, pirmiausia būtina suprasti karvės miego fazes, kurios yra skirstomos į snūduriavimą, gilesnį (angl. NREM – be greitų akių judesių) bei aktyvų (angl. REM – greitų akių judesių) miegą.

Snūduriavimas tai tokia fazė, kai gyvulys dar nemiega, tačiau jau ir nėra visiškai budrus. Jos metu karvės guli miego pozicijoje, o jūs galite pastebėti apsunkusius jų akių vokus. Karvės paprastai tokioje pozicijoje praleidžia apie trečdalią paros.

Gilus (NREM) miegas padeda galvijams tausoti energiją. Jo metu karvės guli iškėlusios galvas, tad žvelgiant iš šalies šią miego fazę gali būti sunku atskirti nuo budraus gyvulio poilsio. Aktyvus (REM) miegas yra visiškai gilaus miego priešingybė. Šios fazės metu padažnėja pulsas ir kvėpavimas, greitai juda akys, o žvelgdami iš šono galite pastebėti trūčiojančią galvijų kūną. Anksčiau buvo manoma, kad visos šios fazės eina paeiliui, tačiau naujausi moksliniai tyrimai parodė, kad suaugusių karvių miego ciklas

dažnai yra nenusipėjamas, tad jeigu karvė pradėjo snūduriuoti, tai dar visai nereiškia, kad ji pasiners į gilų miegą.

Amžiaus ir laktacijos svarba

Prancūzijos nacionalinės veterinarų mokyklos tyrėjai 1972 metais pirmieji atliko tyrimą, kurio metu į karvių kaukoles chirurginiu būdu implantavo elektrodus. Gauti duomenys atskleidė, kad pieningos karvės per dieną gulėdamos praleidžia apie 10-12 valandų, tačiau iš jų miega vos 4 valandas. Visą kitą laiką jos tiesiog snūduriuoja. Naujesni tyrimai atskleidė, kad tvartuose gyvenančios karvės dažnai turi savotišką miego grafiką, pagal kurį didžiąją dienos dalį jos išlieka budrios, o naktį (kai aplinkoje mažiau dirgiklių) skiria miegui.

Tiesa, tai, kiek laiko karvės skiria kokybiškam miegui, dažnai priklauso ne tik nuo išorinių aplinkybių (tokių kaip paros metas), bet ir nuo amžiaus. Helsinkio universiteto mokslininkai atliko neinvazinį tyrimą, kurio metu daugiau nei 90 valandų nenutrūkstamai ste-

bėjo grupėje laikomų veršelių elgesį. Ketvirtadalį tyrimo laiko mažieji veršukai praleido miegodami, o jiems ilsintis gilaus ir aktyvaus miego laikas pasiskirstė beveik tolygiai (atitinkamai 55 ir 45 procentai). Priešingai nei suaugusių karvių, mažųjų ūkio gyventojų miegas buvo gerokai ilgesnis ir kietesnis, todėl pastarieji atsakydavo snūduriavimo fazės.

Įdomu ir tai, kad kiekviena miego fazė truko vos 2-3 minutes, o atskirti jas buvo itin paprasta dėl skirtingų miego pozicijų. Tačiau ši įdomybė negalioja kalbant apie suaugusias karves. Švedijos universiteto mokslininkų teigimu, suaugę galvijai ilsisi vienoje pozicijoje, tad nenaudojant specialių įtaisų nustatyti karvės miego fazę būtų beveik neįmanoma.

Galvijų miegui turi įtakos ir laktacijos periodas. Pasak mokslininkų, šio laikotarpio pradžioje ir jo piko metu karvės miega mažiau nei tuomet, kai šios yra užtrūkusios. To priežastimi galėtų būti tai, kad neužtrūkusios karvės daugiau laiko skiria ēdesiui, tad sumažėja miegui skirtų minučių skaičius. Be to, užtrūkusios karvės daugiausia

laiko praleidžia nugrimzdusios į gilaus, o pieningos karvės į aktyvaus miego fazę.

Miegas palengvina gijimą

Nors apie karvių miego ciklą, fazes bei kokybę vis dar lieka daugybė neatsakytų klausimų, analizuodami kitus gyvūnus mokslininkai patvirtino kokybiško poilsio svarbą. Vieno tyrimo metu pelės buvo skatinamos nemiegoti 24 valandas, ir tai akivaizdžiai pablogino jų savijautą, sumažino baltųjų kraujo kūnelių kiekį kraujyje bei pablogino gijimo procesus.

Mokslininkų teigimu, organizmui pakenkti gali ir ne tokie dras-

tiški eksperimentai. Anot jų, naktimis, kai žmonės ir gyvūnai ilsisi, organizme vyksta nenutrūkstantys procesai, kurie padeda atstatyti jėgas ir pagreitina žaizdų gijimą. Sumažinus miego kiekį (nors ir keliomis valandomis per parą), susilpnėja imunitetas, padidėja ligų bei nervinio išsekimo rizika.

Šie negalavimai gali kankinti ir karves. Nekokybiškas miegas bei jo trūkumas galvijus gali išsekinti, paversti labiau pažeidžiamais ir sumažinti duodamo pieno kiekį, kokybę. Tad svarbu, kad nepamirštumėte stebėti pieno ūkio gyvulių ir pasirūpintumėte ne tik savo, bet ir jų poilsu. (www.pienoukis.lt)

Veršiavimasis ramybėje ir tyloje

Laukdami veršelių gimimo, tikimės, kad jie gims sveiki ir gyvybingi, o apsiveršėję karvė netrukus duos pieno. Tačiau prieš veršiavimąsi reikėtų atlikti keletą svarbių žingsnių ir užtikrinti, kad karvės ir telyčios jaustųsi patogiai ir nepatirtų streso. Taigi, kokius darbus reikėtų suplanuoti ir padaryti prieš gimstant veršeliui? Į ką atkreipti dėmesį karvei veršiuojantis? Ką privaloma padaryti veršeliui gimus?

Rūta Nenortaitė

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos gyvulininkystės specialistė

Melžiamoms karvėms ir telyčioms veršiavimasis yra toks laikotarpis, kai jos yra labiausiai pažeidžiamos. Todėl, norint, jog šiuo laikotarpiu nekiltų problemų, būtinas tinkamas pasiruošimas ir išskirtinė priežiūra.

Iki veršiavimosi

Telyčią į bandą reikėtų atvesti likus 6-8 mėnesiams iki veršiavimo-

si, kad susipažintų su melžiamą banda. Vėliau reikėtų perkelti po kelias telyčias į užtrūkusią karvių grupę, kurios veršiuosis vienu metu, taip gyvuliai patirs mažiau stresą.

Melžiamas karves laktacijos pabaigoje, kai primelžiama nedaug pieno, geriausia užtrūkinti ir perkelti iš melžiamų grupės į besiilsinčių. Užtrūkimas sukelia stresą, todėl atidžiai stebėkite kiekvieną karvę. Dabar pagrindinis karvės „darbas“ – užauginti ir atvesti sveiką veršuką, po kurio jos medžiagų apykaita nedelsiant privalės dirbti visu pajėgumu.

Užtrūkimo periodas apytiksliai trunka 8 savaites. Per šį laikotarpį karvė turėtų pereiti dvi grupes, kuriose elgesys su ja ir maitinimas skirtųsi. Iš pradžių užtrūkintos karvės turi būti perkeltos į grupę, kurioje jos turėtų gauti gerai subalansuotą šiam laikotarpiui racioną su nuolatiniu dideliu vandens kiekiu. Likus trims savaitėms iki veršiavimosi, karvės perkeliama į kitą grupę, kur jos gauna melžiamų karvių racioną. To reikia, nes didysis prieskrandis prie naujo raciono prisiderina per 4-6 savaites.

Šiuo pereinamuoju laikotarpiu reikėtų stengtis karvėms sudaryti palankesnes sąlygas, kad nebūtų neramumų, diskomforto ir streso. Aišku, naujų gyvulių atvedimas į grupę sukels konfliktus, tačiau po dienos ar dviejų nusistovės nauja tvarka ir sugrįš tylą bei ramybę. Tris savaites iki ir tris savaites po veršiavimosi karvės turi turėti galimybę atsigulti ir gauti ēsti be apribojimų. Tyrimais įrodyta, kad gulėjimas veršingoms karvėms yra ypač svarbus. Karvės, kurios vidutiniškai per dieną gulėdavo po 8 val. per parą, atvedė daugiau gyvų veršelių. Todėl gardas su šiaudų lova besiveršiuojančiai karvei nėra bereikalinga prabanga.

Pasiruošusi veršiuotis karvė ins-

tinktyviai stengiasi atsiskirti nuo grupės, todėl labai svarbu, kad veršiavimasis nevyktų grupėje. Tai karvei sukelia stresą ir nerimą. Leisdami karvei veršiuotis grupėje, neužtikrinsime higienos, nes mėšlo sudėtyje yra daug bakterijų, kurios gali užkrėsti karvės gimdą ir tešmenį, o veršeliui – bambą ir snukutį. Tai gali sukelti mastitą ir metritą, bambos infekciją, viduriavimą ar Džonso ligą. Taip pat grupėje besiveršiuojančią karvę ir patiems bus sunku stebėti bei laiku jai padėti. Todėl pasirūpinkite, kad kiekviena karvė turėtų 10 kv.m plotą, pakreiktą tankiais šiaudais, ir erdvią šėrimo vietą.

Veršiavimosi diena

Šią dieną venkite didelių pokyčių, kad nesukeltumėte gyvuliui streso. Patyrusios stresą, karvės ir telyčios sunkiau ir ilgiau veršiuojasi – sutrinka kraujo tekėjimas į gimdą. Veršiuojantis kantrus darbas tyloje yra vienas iš svarbiausių punktų. Besiveršiuojančiai karvei reikės laiko, kad gimda atsivertų, todėl būkite kantrūs. Nepulkite padėti karvei, kol gimdos kaklelis nėra visiškai išsiplėtęs (dilatacija), iš tiesų tai tik pasunkins veršiavimąsi, o ant gimdos kaklelio gleivinės atsiras žaizdelių. Taip bus sudaromos galimybės bakterijoms patekti į organizmą. Stebėdami besiveršiuojančią karvę, būtinai atkreipkite dėmesį, ar yra matomas šioks toks vaisiaus judėjimas karvei stanginantis. Jeigu ne, tai yra tas laikas, kai turite imtis veiksmų.

Kai veršiavimasis būna lengvas, karvės organizmas greitai atsistato ir visas laktacijos periodas

praeina be didelių problemų. Tačiau komplikacijos veršiavimosi metu dažnai turi neigiamų pasekmių ateityje. Pavyzdžiui, sunkaus ir ilgo veršiavimosi metu gimda būna atvira gana ilgai. Taip kenksmingi mikroorganizmai gali patekti į besiveršiuojančios karvės organizmą ir vėliau sukelti placentos užsilaikymą bei gimdos uždegimą. O tai reiškia, kad sumažės pieno gamyba, atsiras didesnė rizika sirgti medžiagų apykaitos ligomis ir kils vaisingumo problemų. Todėl ką tik apsiveršėjęs karves turėtumėte atidžiai stebėti ir patikrinti situaciją bent 3 kartus per dieną.

Gimus veršeliui

Kai veršelis gimsta, leiskite karvei jį laižyti, nes tai paskatins veršelio kvėpavimą ir kraujotaką. Olandijoje daugelis ūkininkų veršelj karvei palieka taip, kaip nurodyta paveikslėlyje, ypač pirmaversėms karvėms. Tuo metu karvė bus užsiėmusi veršeliu, o jūs galėsite pamelžti šviežių krenkų ir vėliau sugirdyti veršeliui. Po to rekomenduojama kuo greičiau atskirti veršelj nuo karvės, kad išvengtume ligų perdavimo, tokios kaip Džonso ligos. Be to, yra labai svarbu, kad karvė pradėtų ēsti. Jos skrandis turėtų būti kuo greičiau pripildytas skaniu ir geros kokybės pašaru, skirtu aukšto produktyvumo karvėms. Svarbu ką tik apsiveršėjęs karvėms neduoti labai šalto vandens. Gertuvės su drungnu vandeniu skatins pašarų vartojimą, todėl karvė bus laiminga gerdama, o mažasis „variklis“ vėl pradės dirbti ir laktacija bus produktyvi. (www.agroakademija.lt)

Kviečia vaikų piešinių konkursas!

Kviečiame „Žemaitijos pieno“ darbuotojų ir partnerių – ūkininkų vaikus (amžius 6-14 m.) atskleisti savo meninius ir kūrybinius sugebėjimus, piešiant piešinius tema „Mano tėvelių (senelių) pienininkystės ūkis ir pieno perdirbimo įmonė visais metų laikais“.

Iš jų komisija išrinks 12 laimėtojų, kurių piešiniais bus iliustruotas 2018 metų kalendorius. Visų dalyvaujančių konkurse laukia dovanėlės.

Piešinius siųskite iki 2017 m. lapkričio 1 d.: Lietuvos pieno ūkių asociacijai, „Piešinių konkursui“, Sedos g.35, LT-87101, Telšiai. Būtinai nurodykite piešinio autorių ir jo amžių. Kartu atsiųskite ir tėvėlių kontaktus, nurodant gyvenamąjį adresą ir telefono numerį.

Linkime Jums, jaunieji menininkai, kūrybinės išmonės, vaikiško žaislingumo ir šviesaus kolorito, atskleidžiant piešiniuose savo tėvėlių ar senelių puoselėjamo pienininkystės ūkio gražiausias akimirkas visais metų laikais!

„Žemaitijos pienui“
pieną tiekiančių
ūkininkų dėmesiui!

Bendrovė sudaro galimybę Jums įsigyti inhibitorių nustatymo piene testų „SNAPduo ST Plus Test“. Pastarieji testai yra vienkartiniai, nereikalauja papildomos įrangos, testo atlikimo trukmė 6 minutės. Testo kaina 2 Eur/vnt. Pageidaujami įsigyti minėtų testų, kreipkitės į Žaliavos pirkimo vadybininką.

Ūkininkų dėmesiui!

Pastebėję, jog Jūsų pieno šaldytuvo matuoklio fiksuojamas pieno kiekis nesutampa su „Žemaitijos pieno“ pienevežio skaitiklio parodymais, kreipkitės telefonu (8~444) 22344 arba (8~444) 22268.

Parduoda

Techniką

Traktorinę priekabą 2PTS-4. Kaina po apžiūros. Tel. +370 686 24349.

Traktorių BELARUS iš Švedijos. Lietuvoje neekspluatuotas. Tel. 8~675 23554.

Savos gamybos traktorių su dokumentais, malūną, zeimerį, bulvių kasamąją, rusišką grūdų sėjamąją, guminę valtį ZODIAK (5 vietų), šeimosinį velomobilį (4 vietų), akordeoną ROJAL STANDART MONTANA. Tel. 8~620 39135.

Traktorių T-16 (1987 m., su vairo stiprintuvu, kaina 1700 Eur), 4 tonų didžiąją priekabą (1987 m., yra stabdžiai, kaina 1300 Eur), 2 korpusų plūgą OVERUM (yra guminė apsauga nuo akmenų, kaina 500 Eur), 6 tonų mėšlo kratytuvą (kaina 500 Eur). Tel. 8~698 49536.

Šakinį krautuvą BALKANCAR (1985 m., dyzelis, keliamoji galia – 1250 kg). Kaina 1700 Eur. Tel. 8~699 93415.

Naudotus mėšlo kratytuvus, prikabinamus ir pakabinamus mėšlo krautuvus, vienvages ir dvivages bulvių kasamąsias, elektrinį bulvių rūšiūtuvą ir rusišką trifazę žirkles avims kirpti. Tel. 8~682 18700.

Kombainą CLAAS EUROPA (kaina 1250 Eur), 4 tonų mėšlo kratytuvą (kaina 450 Eur), traktorių FORD NEW HOLLAND 7840 110 AG (1996 m., kaina 6500 Eur), presą (dubli) NEW HOLLAND ORKEL 1260 (kaina 8500 Eur), savos gamybos traktorių (kaina 750 Eur), puspriekabes, plūgus, kultivatorius, savivartį sunkvežimį MERCEDES BENZ (1985 m., kaina 2200 Eur), vandens cisterną (1,5 kub.m, kaina 320 Eur). Tel. 8~625 01103.

Plūgą „Overum“, trivagį, hidrofikuota apsauga, darbinės dalys apynaujės, kaina – 1000 Eur, MTZ-82,50 dalimis. Tel. 8~647 63185.

Kombainą DRONINGBORG – 1200, presą medžio šakoms presuoti, raudonas skylėtas plytas, traktoriaus priekabą, kuria galima vežti grūdus ir šieno ritinius bei mažai naudotas skardinimo stakles. Tel. 8~648 52892.

Siūlo darbą

Reikalingi darbininkai (gali būti ir šeima) dirbti ir gyventi ūkyje Plungės rajone. Tel. 8~648 32183.

Perka

Techniką

Traktorius MTZ, JUMZ, T-40, T-25, sunkvežimio GAZ-52, GAZ-53 padangas, traktoriaus T-40 darbinį veleno prailgintuvą ir trikampi, rotacinę šienapjovę. Tel. 8~680 54168.

Ūkininkų-partnerių, tiekiančių pieną ŽEMAITIJOS PIENO bendrovei, dėmesiui!

Nuo 2017 m. rugpjūčio 1 d. ūkininkams, tiekiantiems pieną ŽEMAITIJOS PIENO bendrovei, sudaroma galimybė palankia kaina įsigyti pieno produktų rinkinius. Dėl išsamesnės informacijos prašome kreiptis žemiau nurodytais kontaktiniais telefonais.

RINKINYS „MINI“

Krepšelį sudaro 18 vnt. produktų su 32 - 33 % nuolaida:

Glaistytų sūrelių MAGJA rinkinys	(180 g), 1 vnt.
82% saldžios grietinėlės ŽEMAITIJOS sviestas fas.	(200 g), 2 vnt.
PIK-NIK CLASSIC šviežios plėšomos sūrio dešrelės 40% riebs.m. fas.	(280 g), 1 vnt.
Tarkuotas sūrio mišinys Picai	(250 g), 1 vnt.
Sūris GERMANTO Gouda 45% riebs.m. fas. (M)	(240 g), 2 vnt.
Rūkytas lydytų sūrių produktas su kymynais 45% riebs.m. fas.	(250 g), 2 vnt.
Tepamas sūrelis MILDUTĖ ŽEMAITIJOS 50% riebs. s.m.	(175 g), 2 vnt.
Kefyras 2,5% ŽEMAITIJOS natūralus	(900 g), 2 vnt.
Grietinė ŽEMAITIJOS, natūrali 30%	(400 g), 2 vnt.
Varškė ŽEMAITIJOS pusriebė 9% fiks.sv.	(1 kg), 1 vnt.
Žemaitiškas kastinys	(200 g), 2 vnt.

Krepšelio kaina su PVM **19,84 €**

RINKINYS „VAIKAMS“

Krepšelį sudaro 19 vnt. produktų su 32 % nuolaida:

Glaistytų sūrelių MAGJA rinkinys	(180 g), 1 vnt.
Jogurtas „MAGJA su braškėmis 2,5% riebs.“	(300 g), 1 vnt.
Ekologiškas jogurtas DOBILAS su obuoliais ir grūdais 2,5-3,5% riebs.	(300 g), 1 vnt.
Kreminis KEFYRO DESERTAS su miško uogomis ŽEMAITIJOS 8,3 % riebs.	(150 g), 6 vnt.
Kreminis KEFYRO DESERTAS su vyšniomis ŽEMAITIJOS 8,3 % riebs.	(150 g), 6 vnt.
PIK-NIK CLASSIC šviežios plėšomos sūrio dešrelės 40% riebs.m. fas.	(280 g), 2 vnt.
Lydytas rūkytas sūrio užkandis RAMBYNO Natūralus, 45% riebs.m., fas.	(75g), 2 vnt.
Varškės sūrelis su burbonine vanile ŽEMAITIJOS 8% riebs.	(100g), 4 vnt.
Kefyro kokteilis su bananais ir braškėmis ŽEMAITIJOS 0,4% riebs.	(450 g), 2 vnt.
Kefyro kokteilis su spanguolėmis ir kriaušėmis ŽEMAITIJOS 0,4% riebs.	(450 g), 2 vnt.
Kefyro kokteilis ŽEMAITIJOS Mimosa 0,5% riebs.	(450 g), 2 vnt.
Kefyro kokteilis ŽEMAITIJOS Pina Colada 0,5% riebs.	(450 g), 2 vnt.

Krepšelio kaina su PVM **12,00 €**

RINKINYS „MAXI“

Krepšelį sudaro 28 vnt. produktų su 32 - 33 % nuolaida:

Glaistytų sūrelių MAGJA rinkinys	(180 g), 2 vnt.
82% saldžios grietinėlės ŽEMAITIJOS sviestas fas.	(200 g), 2 vnt.
PIK-NIK CLASSIC šviežios plėšomos sūrio dešrelės 40% riebs.m. fas.	(280 g), 2 vnt.
Pikantiški Jončedaro sūrio gabaliukai su prieskoniais IŠKYLAUTOJŲ 50% riebs.m. fas.	(180 g), 1 vnt.
Kietasis sūris DŽIUGAS 40% riebs. s.m. brandintas 36 mėn. Gourmet fiks.	(180 g), 1 vnt.
Tarkuotas sūrio mišinys Picai	(250 g), 1 vnt.
Sūris GERMANTO Gouda 45% riebs.m. fas. (M)	(240 g), 2 vnt.
Sūris GERMANTO Tilsit 45% riebs.m. fas. (M)	(240 g), 2 vnt.
Pikantiški sūrio gabaliukai GERMANTO Gouda 45% riebs.m. fas.	(100 g), 1 vnt.
Rūkytas lydytų sūrių produktas su kymynais 45% riebs.m. fas.	(250 g), 2 vnt.
Rūkytas lydytų sūrių produktas su kumpiu 45% riebs.m. fas.	(250 g), 2 vnt.
Lydytas sūris RAMBYNO pjaustytas 45% riebs. s.m.	(150 g), 2 vnt.
Lydytas sūris RAMBYNO su kumpiu pjaustytas 45% riebs. s.m.	(150 g), 2 vnt.
Tepamas sūrelis MILDUTĖ ŽEMAITIJOS 50% riebs. s.m.	(175 g), 2 vnt.
Tepamas sūrelis su kietuoju sūriu DŽIUGAS ŽEMAITIJOS 50% riebs. s.m.	(175 g), 2 vnt.
Žemaitiškas kastinys	(200 g), 2 vnt.

Krepšelio kaina su PVM **30,95 €**

PARDAVIMAS PILNOMIS PAKUOTĖMIS

Krepšelį sudaro 11 vnt. produktų su 25 - 32% nuolaida:

Glaistytas vanilinis varškės sūrelis MAGJA 23,4% riebumo	(45 g), 20 vnt.	5,42 €
PIK-NIK šviežios plėšomos sūrio dešrelės 40% riebs.m. fas.	(20 g), 40 vnt.	7,80 €
Kietasis sūris DŽIUGAS 40% riebs. s.m. brandintas 12 mėn. Mild fas. (liežuvis)	(2 kg)	23,03 €
Sūris GERMANTO Gouda 45% riebs.m. fas. (M)	(240 g), 8 vnt.	9,22 €
Sūris MEDŽIOTOJŲ 42% riebs. s.m. fas.	(2 kg)	11,02 €
Rūkytas lydytų sūrių produktas su kymynais 45% riebs.m. fas.	(250 g), 8 vnt.	7,04 €
Rūkytas lydytų sūrių produktas su kumpiu 45% riebs.m. fas.	(250 g), 8 vnt.	7,04 €
Lydytas sūris RAMBYNO pjaustytas 45% riebs. s.m.	(150 g), 14 vnt.	14,58 €
Lydytas sūris RAMBYNO su kumpiu pjaustytas 45% riebs. s.m.	(150 g), 14 vnt.	14,58 €
Lydytas sūris RAMBYNO su žolelėmis pjaustytas 45% riebs. s.m.	(150 g), 14 vnt.	14,58 €
Varškė ŽEMAITIJOS pusriebė 9% fiks.sv.	(1 kg), 3 vnt.	9,16 €

Pakuotės kaina su PVM

Užsakymai rinkiniams priimami darbo dienomis nuo 14 iki 16 val. elektroniniu paštu ir šiais telefono numeriais.

8 444 22486

r.pakalniškienė@zpienas.lt

Telšių rajonas

8 444 22292

a.urvakiene@zpienas.lt

Plungės rajonas
Kelmės rajonas

8 444 22306

j.jonikaite@zpienas.lt

Mažeikių rajonas
Akmenės rajonas
Skuodo rajonas

8 444 22236

j.sivickiene@zpienas.lt

Tauragės rajonas
Šilalės rajonas
Jurbarko rajonas
Raseinių rajonas

Dėl detalesnės informacijos galite kreiptis į Žaliavos pirkimo vadybininką (pagal regioną).

30-ojo gimtadienio proga:

Jolantą Vilniene (rugsėjo 1 d.) – kokybės vadybininkę-technologę;

Silviją Matavičiūtę (rugsėjo 14 d.) – marketingo vadovę (AB „Klaipėdos pienas“).

35-ojo gimtadienio proga:

Laurą Kubilienę (rugsėjo 7 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Daivą Ruikienę (rugsėjo 1 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Vitą Bešloviene (rugsėjo 3 d.) – eksporto plėtros vadovę (UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“);

Lina Petkū (rugsėjo 23 d.) – elektriką;

Andrių Aleknavičių (rugsėjo 27 d.) – vairuotoją ekspeditorių.

40-ojo gimtadienio proga:

Jurgitą Venckienę (rugsėjo 19 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Jolitą Latviene (rugsėjo 3 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Laurą Kuzmickienę (rugsėjo 19 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Marių Dambrasuką (rugsėjo 15 d.) – vairuotoją ekspeditorių.

45-ojo gimtadienio proga

Gražiną Gaižiūnaitę (rugsėjo 28 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Ramunę Tumėniene (rugsėjo 15 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Raimondą Nausėdę (rugsėjo 19 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Alvydą Sukauską (rugsėjo 20 d.) – darbuotoją saugos ir sveikatos vadovę;

Jolantą Lekienę (rugsėjo 21 d.) – Žaliavos pirkimo vadybininkę.

50-ojo gimtadienio proga:

Romualdą Perminą (rugsėjo 8 d.) – meistrą;

Vandą Stancelytę (rugsėjo 2 d.) – pieno surinkėją;

Audronę Poškuvienę (rugsėjo 14 d.) – pieno surinkėją;

Eugenijų Visocką (rugsėjo 11 d.) – vairuotoją ekspeditorių.

55-ojo gimtadienio proga:

Marytę Balčiauskienę (rugsėjo 1 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Reginą Stakėniene (rugsėjo 3 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Romualdą Perminą (rugsėjo 8 d.) – meistrą;

Violetą Čebatorienę (rugsėjo 30 d.) – meistrę;

Gintautą Petrylą (rugsėjo 6 d.) – operatorių;

Alvidą Raudonienę (rugsėjo 28 d.) – pieno surinkėją;

Joną Lukoševičių (rugsėjo 16 d.) – vairuotoją ekspeditorių;

Rimvidą Bacevičių (rugsėjo 25 d.) – vairuotoją ekspeditorių;

Ireną Jonikienę (rugsėjo 22 d.) – verslo valdymo sistemos specialistę;

Alvydą Zaleskį (rugsėjo 20 d.) – operatorių;

Petrą Liulį (rugsėjo 19 d.) – technikos direktorių (ABF „Šilutės Rambynas“);

Algimantą Rupšį (rugsėjo 22 d.) – šaldymo įrengimų operatorių (ABF „Šilutės Rambynas“).

60-ojo gimtadienio proga:

Mariją Bartkienę (rugsėjo 14 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);

Birutę Archipovienę (rugsėjo 27 d.) – gamybos vadovę (ABF „Šilutės Rambynas“).

65-ojo gimtadienio proga:

Bronislovą Ramančauską (rugsėjo 1 d.) – šaldymo įrengimų mašinistą (AB „Klaipėdos pienas“).

15 metų darbo sukakties proga:

Zitą Skodminienę (rugsėjo 1 d.) – pieno surinkėją;

Lina Bertulienę (rugsėjo 2 d.) – gamybos darbininkę (ABF „Šilutės Rambynas“).

20 metų darbo sukakties proga:

Jovitą Zaveckienę (rugsėjo 10 d.) – pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“).

25 metų darbo sukakties proga:

Danguolę Macijauskienę (rugsėjo 17 d.) – pieno surinkėją.

35 metų darbo sukakties proga:

Danutę Striaukienę (rugsėjo 1 d.) – aparatinininkę.

40 metų darbo sukakties proga:

Bronislovą Ramančauską (rugsėjo 1 d.) – šaldymo įrengimų mašinistą (AB „Klaipėdos pienas“).

Leidžia: Lietuvos pieno ūkių asociacija.
Luokės g. 73, LT-87140 Telšiai, Lietuva.
Tel.: +370 444 22391, faksas +370 444 69210.
El.paštas: LPUA.info@gmail.com www.lpu.lt

Redakcinė kolegija:
Rigilda Baniene
Irena Baltrušaitienė
Mindaugas Čėjauskas

Spausdina Šiaulių „Titnago“ spaustuve.
2 sp. l. Leidžiamas
nuo 1995 09 23, kartą per mėnesį.
Tiražas 2300 egz.

Dar daugiau naujienų
ir elektroninė parduotuvė
www.dziugashouse.lt

Rašykite! Skambinkite!

Norintys pirkti ar parduoti galvijus, žemės ūkio techniką,
kitas su ūkininkavimu susijusias prekes, ISSN 1648-777X
galite kreiptis tel. +370 444 22391,
el. paštu: lpu.info@gmail.com

www.lpu.lt

